

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y DE AVISOS Y NOTICIAS

Año XIV

Reus Dissapte 6 de Maig de 1899

Núm. 3888

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malfre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (FORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. 1/20
a provincies trimesstre. 3/20
Extranjer y Ultramar 1/10
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

La que paga més contribució de la provincia.

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per cro-nica y rebelde que s' fa tota classe de

Esparrachs d' Argenteuil

Se'n venen diariament a la botiga d' EN GAMBÚS, carrer de Vilá (Bou), núm. 12.

Gas Reusense

Alumbrat elèctrich

Molt pròxims a la inauguració del servey del alumbrat elèctrich, y comptant ab poderosos medis pera la producció de quanta energia sia necessaria y una red col·locada en forma tal que permet suministrar lo fluit ahont se demani aquesta Societat se complau en anunciar que quedan anuladas las tarifas y condicions anteriorment repartidas, substituhintlas per novas tarifas ab rebaixa de prop d' un 50 per 100 en las preus primitivament establerts. A saber:

Una làmpara incandescent de 5 bujias, pessetas 1'25 al mes.

> > > de 10 > > 1'75 al > >

> > > de 16 > > 2'50 al > >

> > > de 25 > > 3'75 al > >

UN KILOWATH-HORA (que representa aproximadament lo còsum d' una làmpara de 10 bujias durant 30 horas) pessetas 0'50.

Aixis mateix te 'l gust de fer públich que ara y sempre, tant en preus com per lo que s' refereix a las condicions de instalacions particulars qualsevolga que sian unes y altres, lo GAS REUSENSE concedirà quantas ó més ventatjas concedeixi qualsevol altra Companyia establerta ó que s' establi.

Reus 29 d' Abril de 1899.—L' Administrador.

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS

LAUSSANNE

Dipòsit exclusiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINFA

Ptas.

Tubo pera 2 ó 3 vacunas. 1'00
Tubo pera 8 á 10 vacunas. 1'50
Tubo pera 20 á 25 vacunas. 3'00
Esteig ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas. 4'00

PULPA

Ptas.

Placas pera 3 á 4 vacunas. 1'50
Placas pera 6 á 8 vacunas. 3'00
Frascos pera 25 vacunas. 8'00
Frascos pera 50 vacunas. 15'00

Secció doctrinal

Contribucions noves y projectes vells.

Los periódichs de Madrid ja ho diuen clar quins son los propòsits del Govern pera salvar la fonda crisis de la societat espanyola contemporánea. Després d' uns quants mesos de duptes y vacilacions y frases ambigues, han trobat la fórmula del pensament regenerador, la recepta màgica ab que pensan curar los mals d' Espanya posar noves contribucions y estudiar uns quants projectes de lley.

Posar noves contribucions, fer pagar per un al-

tre concepte lo que avny ja paga per tres ó quatre conceptes diferents, com si la renda que s' treu de la terra ó dels valors mobiliaris se tripliqués ó quadruplicés al ser considerada desde tres ó quatre punts de vista diferents. L' àncora de salvació que ha trobat lo ministre d' Hisenda després de tant rumiar, es l' impost sobre las utilitats. Ja poden preparar-se 'ls pagesos y 'ls industrials a pagar una altra tant per cent de lo que 'ls dona la terra ó son treball a la territorial y la industrial, ab tot y 'ls recàrchs, los deixant massa rics; l' impost de consums los grava poch; ab timbres y sellos y paper sellat no n' hi ha prou encara. Es precis una nova contribució que 'ls prengui lo vint per cent dels seus ingressos que fins avny les queda per menjar.

Per aquest camí se va de dret no a la regenera-

ció, sino a la ruina. Pujaran a tipos inverosímils los valors públics, pero la prosperitat del país minvra cada dia més. Manlevarem mil cinchents milions, venentnos la propietat dels ferrocarrils pera una altra centuria, y quedarem més entrampats que may.

Lo producte d' aquest empréstit podria destinarse a obras públicas, que multiplicant las fonts de Riquesa aumentessin tambe los rendiments dels impostos. Podria ferse una conversió del Deute, reduhint lo tipo d' interes actual al que s' paga en las nacions civilizadas. Podria ferse en los gastos una tallada que 'ls nivelles ab los 700 milions d' ingresos ordinarios.

Però no s' farà. Tota aquesta milionada servirà pera mantenir bon aperxats, uns quants anys més, als paràsits del Estat, pera sostenir l' esplendor artificial que s' esplaya cada dia a la Castellana ó al Real, pera alimentar una temporada més l' optimisme dels tenedors del Deute.

Y durará fins que s' acabi. Ab los tres ó quatre cents milions de déficit anual, que troba irreductibles l' actual ministre d' Hisenda, s' anirà depressa, depressa, a l' ensorrada final.

Tan depressa que arribegara als ministres *cuando* encara las reformas legislativas que havian de regenerar Espanya.

Lo 27 d' Abril en la Historia

Un any més lo dia 27 d' Abril, del memorable triomf de Mungia.

Nosaltres que xifrem en nostra Historia nostra propia regeneració y que trobem en ella l' mejor y més incontrastable dels arguments en pro dels segrats y imprescriptibles drets que ns assisteixen, no podem menys de alegrarnos en aquest dia, y aqueixa alegria demostrém del modo únich que podem: dedicant un recort a aquella batalla sangrenta pero aixosa, perque se salvá la llibertat.

Lo motiu d' ella enlayra la grandesa d' aquella epoca de nostra historia, perque es la epoca dels homes esfersats.

Y l' motiu d' ella feu lo següent:

Don Enrique, Senyor de Viscaya, IV ray d' aqueix nom de Castilla, havi jurat després de practicar *arduas necessitats, los turs, bons usos y bonas costums y tranquesas y llibertats* del Senyorio de Viscaya, jurament que l' obligava a no atentar contra l' territori viscabi.

Però l' Senyor tractá d' enagenar un territori que no era propietat seva, sino patrimoni dels viscabins, y aquestos, havent aquell faltat al jurament, li negaren la obediencia, y probada que feu la intenció traicionera de son soberá, puig aquest envia al Comte de Haro a invadir Viscaya, s' aixecaren en armas y dirigits per Pere de Abendaño y Joan de Mújica derrotaren al castellá, destrossant sos exercits y fentloshi presoners a més de mil d' ells, entre 'ls quals s' hi comptavan Luis de Velasco, cosí del de Haro y l' comte de Salinas.

Tan descomunal derrota, proba evident del patió-tich valer que atena a nostres pares feu variar de táctica però no d' intenció a don Enrique, anomenat lo Dofent. Firmá, st, a Segovia lo 19 de Jajol del propi any una cédula, en que protestava de sa fidelitat als viscabins, pero aquestos, convençuts dels efectes asig-nis del caballeris castellá, acordaren sa destitució y oferiren lo Senyorio representats per don Lope Qui-coces, veni de Bilbao, a donya Isabel, que ve fíra a Aranda de Duera lo 14 d' Octubre de 1473 la cédula de jurament y piet homenatge.

Aquesta consecucncia de la batalla de Mungia, puig ab ella s' havia despresat lo castellá proclamant molt al dret d' aqueixa viscabins que podien destituir al seu Senyor quan aquest no complís els juraments y era molt d' enyor a elegir Senyor que 'ls amparés y dirigís.

Proba evident de que una cosa era 'l Senyoriu y altra molt diferent lo Regne de Castella, Lleó y demés Estats no bascongats. Després lo Senyoriu no era inherent als demés regnes d'enllà del Ebre, de tal mode que qui fos soberà d'aquestos, ho fos necessàriament d'aquell.

Aixó y res més se dedueix, en quant á la naturalesa històrica d'aquell que fou Senyoriu de Viscaya de la proclamació de donya Isabel com á Senyora de Viscaya. Aquesta senyora que no volgué admetre lo regne de Castella en vida de son germà Alfons, va admetre 'l Senyoriu en vida del propi rey de Castella y de son mateix germà.

Respecte á aixó digué don Fidel de Sagarminaga: «Los viscahins no obstant lo curs dels anys, encara conservavan incòlume aquell esperit vigorós dels primers temps de la reconquista en que s'alsavan sobre la munió de capdells. No hi ha dupte sino que entrarian per molt las animositats y passions allavors regnants y l'influencia de magnats, com Múgica y Abendaño, enemichs d'Enrich IV, en tals successos; pero quedarà sempre en peu lo fet d'haverli retirat sa obediencia com á Senyor de Viscaya, sense pretendre per aixó deposarlo igualment del trono de Castella. ¿Y no significa aquesta distinció per sí sola, quan interessant era en l'ànima dels viscahins, son dret soberà ab respecte tal volta al punt més important de la constitució política d'una monarquia, qual es la elecció y destronament dels reys?»

(Del Euskalduna.)

L'acort anglo-rús

Quan més tirants semblava que estavan las relaciones entre Inglaterra y Russia, quant en l'Extrem Orient los xinos imitant la conducta dels turcs s'aprofitavan de las dissensions de sos comuns enemichs pera trampear com pedían la situació, que no es per cert molt falaguera y esperavan que aqueixas dissensions durarian molt temps, se reb inopinadament la noticia de que s'ha lograt una avinencia temporal d'interessos entre Inglaterra y Russia.

En quant Li-Hung-Chang y la Emperatriu Regent que 'l protegeix hagin sabut aqueix acort, de fixo que han passat un mal rato. «Reunió de pastors perdició de ovellas» s'haurán dit. Y com en aquesta ocasió, com en altres tantas, Xina fa paper de ovella y resulta sempre fusa quan no sacrificada, l'espant haurá pujat de punt pensant que ara més que may las condicions estan en «acecho» y son més desapoderadas.

La convenció firmada produhirá pessims resultats pera Xina; no donará los que han imaginat alguns polítics al saber que s'havia arribat á un acort. Parla «The Times» d'aquesta convenció diu que «chi ha que celebrar que s'hagi pactat perque es satisfactoria pera abdós potencies europeas». «The Standard» la alaba també, pero d'un mode discret y sense atrevir-se á dir que es un triomf pera la política imperial. Lord Salisbury, en la Cambra Alta, ha dit textualment: «No hi ha que donar una importancia exagerada á la convenció que s'firmá lo 28 d'abril entre el comte de Mouravief y l'emperador d'Inglaterra». Y després, continuent son discurs sobre 'l mateix assumpte, digué que aqueixa convenció dilucidava algunes questions que als dos països convenia resoldre; pero que no era cap acort definitiu ni general sobre tots los assumptos pendents á Xina.

Aquells que imaginavan que aqueix acort entre Russia ó Inglaterra acabaria d'una vegada las cuestiones pendents, se'n han emportat un xasco. No s'tracta del reparo de Xina ni sisquera de todas las línies de ferrocarrils. Se tracta tan sols d'adoptar la Gran Muralla com limit d'influencia industrial y comercial de las duas nacions. Russia s'queda ab la Mandchuria. Inglaterra ab la part sur del Imperi. Abdós nacions deuen procurar que lo més prompte possible s'estableixin línies férreas de penetració y de obtenir pera ellas una segutiat que será precís recabar del Govern de Pekin. Pera conseguir aqueixa segutiat, pera fer respectar lo dret de gents, Inglaterra y Russia marxaran unidas. En quant al reparto de territoris, per lo que respecta á la de limitació de la esfera d'influencia russa al occident del Imperi del Centre, no s'ha convingut res.

Está clar que un principi d'acort pot portar ab lo temps un acort definitiu; pero no es menos cert que per ara no s'ha d'esperar gran cordialitat de relaciones entre 'ls gabinets de Saint-James y de Neva, per lo sol fet d'haver firmat aquesta parcial convenció que únicament tracta d'un assumpto concret.

A. RIERA.

Repatriats

La real ordre circular del ministeri de la Guerra que publica la «Gaceta», fixa las següents reglas:

- 1.ª Las certificaciones d'existencia ó de defunción dels individuos repatriats dels districtes d'Ultramar, las expediran los quefes dels cossos á que hagin sigut destinats en la Península.
- 2.ª Las dels individuos que hagin permanescut á cossos disolts de las islas de Cuba y Puerto Rico, los quefes de las comisiones liquidadoras á que s'trobin afectes.
- 3.ª Las dels individuos que s'trobin á Filipinas las expediran los quefes de las sonas á que pertenecian. Si algun d'ells hagués marxat á ditas islas pertenecient á cos actiu de la Península, expediran los citats documents los quefes d'aquets.
- 4.ª Las certificaciones á que s'refereix lo cas an-

terior surtirán, provisionalment, los efectos del cas 10 del art. 87 de la ley de reclutament, ab sols fer constar en las que expedeixin las sonas que 'ls interessats se presentaren á concentració pera son embarc ab destí á Filipinas, y que no existeix coneixement de que s'hagin desertat ni mort avans ó després del embarc. Los quefes de cos actiu farán constar que pertenecian als mateixos quan los hi correspongué passar á las indicadas islas y que emprehueren lo viatge ab destí al diposit d'embarc, expressant aquest.

5.ª Todas las certificaciones las reclamarán las comisiones mixtas ó alcaldes directament á la autoritat que degui expedirlas, y aquéstas cumplimentaran aquest servey ab tota urgencia.

6.ª Los individuos que portin tres ó més anys desde son ingrés en filas se consideraran en situació de reserva activa, y, per lo tant, sense dret á exceptuar á sos germans del servey militar.

La fàbrica de productes quimichs

DE FLIX

Lo preu del carburo de calci, que era d'uns 475 franchs per tonelada al fi del any 1897, ha descendit recentment á Fransa á 350 franchs, á pesar de que 'ls gastos de producció pujan de 200 á 300 per tonelada, segons lo cost de la energia eléctrica y la importancia de la instalació.

Excedeix ja la producció de carburo de calci á son consum, y de creure es que aqueix preu de venta disminuirá encara, tota vegada que s'continúa l'estudi y construcció de novas fàbricas d'aquest producte.

Actualment existeixen 32 fàbricas de carburo de calci, distribuidas del següent modo:

Fransa, 10; Suissa, 5; Alemania, 4; Estats Units, 4; Italia, 3; Inglaterra 3; Suecia, 1; Bèlgica, 1; Canadà, 1, y Espanya 1.

D'aqueixas fàbricas, las mes importants son las del Niágara, que segons Cowles, han produhit 1.250 toneladas de carburo en 1897. Poden elaborar aquestas fàbricas fins 10.000 toneladas per un any, y s'projecta duplicar sa capacitat, pero no funcionan d'una manera continua.

La fàbrica espanyola de Flix, á las voras del Ebro, permetrá fabricar fins 30.000 toneladas per un any, quant estigui acabada.

A aquesta fàbrica hi haurá que agregar en lo futur altres molts més, que en la actualitat se troban en construcció: en los Estats Units, 2; á Fransa, 4; altra en cada un dels següents països: Alemania, Canadà, Bosnia, Noruega y Espanya; 9 més á Inglaterra; 3 á Suissa y 3 á Austria.

Sessió del Ajuntament

Presidida per lo M. I. Sr. Alcalde don Josep M.ª Borrás y ab assistencia dels regidors senyors Font de Rubinat, Massó, Nogués, Quer, Briansó, Vergés, Güell, Mayner, Jornana, Más, Pallejá y Vallvé tingué llech ahir la de segona convocatoria.

Se llegí y aprobá l'acta de la anterior.

La Corporació Municipal quedá enterada que fet l'extracte de las disposiciones que contenian los Bultelins Oficiais de la provincia corresponents á la darrera setmana no'n portavan cap d'interés pera l'Ajuntament.

L'Ajuntament quedá enterat de que fracassaren las gestions de la Alcaldía aprop los gremis industrials pera que s'concertessin en lo referent al impost de Consums.

Se doná compte d'una comunicació de la Alcaldía participant el Consistori los locals ahont quedarán constituídas las mesas electorals pera las vinents eleccions de concejals, que son los mateixos de sempre y 'ls regidors que las han de proceder.

Lo Consistori quedá enterat d'una comunicació de la Tesorería d'Hisenda pesantli en coneixement que la Direcció general de contribuciones havia fallat en l'expedient de responsabilitat personal per lo deute de 157.593 pessetas 79 céntims sense perjudici que s'averiguin las causas d'aquest descubert.

Se doná compte d'una comunicació de la excelentissima Comissió provincial manifestant que donaria 150 metres de matxaca y 250 metres més pera l'arreglo de las carreteras de Reus á Castellvell y á Sant Ramon respectivament.

Quedá demunt de la taula lo dictamen de la secció de Govern preposant una nova plantilla y reforma de la Secretaría Municipal.

S'aprobaren los dictamens de Foment donats á las sollicituds de D. Eusebi Vila y Badalaco, D. Joan Malleras y Prats, D. Anton Bages, D.ª Bibians Pàmies, lo trayent á substata 'ls terrenos de devant del Hospital y 'l de la reforma d'una part de la Casa de la Caritat.

S'aprobá lo dictamen de la secció d'Hisenda sobre la proposició del Sr. Nogués referent á la redacció d'un nou article al Reglament del Escorçador.

S'aprobá un dictamen de la secció d'Hisenda acceptant la fiança del agent executiu D. Francisco de P. Macedoni.

Y ab la aprobació de varis comptes de particulars acabá 'l despaig ordinari.

Lo Sr. Secretari llegí un telégrama del Governador civil participant el Ajuntament que demá li retornaria la visita.

Lo Sr. Alcalde manifestá que l'Ajuntament podia acordar anar á rebrel y quedá acordat.

S'acordá també que formés part de la comissió que ha d'anar á veure al Delegat d'Hisenda lo síndich Sr. Font de Rubinat.

Lo senyor Font de Rubinat proposá que si per rebre dignament als delegats que assistirán al Congrés Vitícol se necessitava fer algun gasto que s'autorisés á la secció de Govern pera que 'ls fés.

Lo senyor Nogués s'oposá á que l'Ajuntament fes cap gasto perque particularment cada vehí de Reus ja obsequiará als delegats.

Lo senyor Quer proposá que s'votés una cantitat de 1.000 pessetas pera atendre ala gastos indispensables.

Lo senyor Pallejá manifestá que 'l Congrés Vitícol era favorable y honrava á Reus y per lo tant creya que no s'havia d'esgairmarli l'ajuda.

Lo senyor Font de Rubinat aclará que ell la proposició que havia fet no era en nom de la Comissió executiva del Congrés Vitícol de la que forma part sino com á regidor, y que en los termes que havia redactat sa proposició era pera evitar la discussió que tenia lloch.

S'acordá conforme á lo proposat per lo senyor Font de Rubinat.

Lo senyor Vergés manifestá que per la premsa local s'havia enterat que una persona científica feya una denuncia assegurant que lo que passava ab la «Electra Reusense» passaria sempre per las deficiencias que hi ha en la maquinaria, proposant que l'Ingenyer industrial hi fes una visita hi donés un dictamen.

Lo senyor Pallejá manifesta que estava conforme pero com la premsa també denunciava que aquelles interrupcions las causava una má criminal era de parer que s'havian de castigar.

Lo senyor Alcalde manifestá que á la Alcaldía no se li havia acostat cap empresa á ferli cap reclamació y que d'aquest assumpte ne tenia coneixement per diferents conductes y explicantli de diferent modo.

Lo senyor Mayner digué que aquestas interrupcions s'han acabat desde 'l dia que ell va demanar al Inspector de rondas municipals que enviés un municipal á una casa del carrer de Sant Joan.

Lo senyor Alcalde digué al senyor Mayner que no creya haver donat motiu á cap regidor pera que no se li pogués acostar á fer una denuncia, donchs de la manera que obrá 'l senyor Mayner la autoritat de la Alcaldía havia desempenyat un paper desayrat.

Lo senyor Font de Rubinat digué que tal com s'havia portat la discussió se deduhia que 'l senyor Alcalde podia portar al Jutjat de primera instancia al vehí denunciat per lo senyor Mayner.

Además en altre ocasió que no havia intervingut en la discussió feu constar que no sabia 'l nom de la persona facultativa que feya la denuncia contra la «Electra» perque no havia llegit los periódichs que s'ocupavan d'aquest assumpte.

Després de rectificar varias vegadas los senyors que havian pres part en la discussió s'acordá que passés á la secció de Foment una proposició del senyor Nogués pera que dictaminá, asesorada per l'Ingenyer industrial si la proximitat dels fils eléctricos poden ser causa de desgracias.

Lo senyor Font de Rubinat proposá que s'acordés felicitar telegráficament al Ministre de Gracia y Justicia Exm. Sr. Durán y Bas per son projecte de codificació del Dret Catalá.

Lo Sr. Pallejá demaná que si no corria pressa la felicitació se podia aplassar perque com no'n estava enterat no podia posar la firma en lo telégrama.

Lo Sr. Nogués digué que com advocat s'adheria á la petició del Sr. Font y que creya que l'Ajuntament que en diferents ocasions havia consignat las sevas ideas autonómicas no havia de posar reparo en firmar lo telégrama.

Lo Sr. Font manifestá que podia donar algunas explicacions al Sr. Pallejá y que tal vegada 'l convenceria després de dir que no tenia pressa en que s'acceptés la seva proposició, ja que havian passat varis dias desde que 'l Sr. Durán feu públich aquest projecte.

Digué que arrans la promulgació del Códich civil d'en Alonso Martínez s'iniciaren dos tendencias: la de que un mateix Códich regís pera todas las regions del Estat espanyol y la de donar á las comarcas naturals, nacionalitats històriques ó antichs Regnes que constituïen l'Estat espanyol las sevas lleys: y que aquesta fins que ha sigut nombrat un ministre catalá no ha pogut realitzar-se.

Lo Sr. Pallejá digué que com ell havia llegit en la premsa articles defensants y altres que més convenia que estudiés lo Dret Internacional y que si trobava cap regidor que li fes costat s'hi oposaria y contaria ab lo sen vot.

Y s'quedá sol. Y no haventhi cap més assumpte de que tractar s'aixecá la sessió.

CRÓNICA

En la reunió que cridada per lo «Consell Regionalista» tingué lloch ahir s'acordá no pendre part en la vinent lluyta electoral.

Ahir lo temps se mostrá emplejat si bé durant tot lo dia no feu mes que canter espasa boya.

Dimecres obrirà altre cop las portas al públich nostre Teatre Fortuny actuantli la notable companyia del senyor Cepillo que s'proposa donar á conixer lo cele-

brat meledrama «Los dos pilletes» y tenim noticias que serà presentat ab tota propietat y tal com s' estre- nà en Barcelona.

Copiema de «La Renaixensa» de Barcelona: «Ahir van pendre possessió de son càrrech los in- dividuos de la Junta Permanent de la «Unió Catalani- ta», elegits en lo Consell General reunit lo diumenge prop-passat.

S'ha publicat lo número 50, any IX, del «Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya» que conté l' següent sumari:

Excursió a la Pobra de Segur y sa comarca, per Ciferi Rocafort.—Ascensió al pich d' Aneto (Maladeta), per Manel Font y Torné.—Secció oficial.—Crónica del Centre.—Butlletí 5 de «L' Art religiós en lo Roselló.—Fototipia «Creu de Camelàs».

Estranyém no rebre cap número de dita publicació lo que fem present á la redacció de tant estimet colega.

Demá diumenge tarde y nit en l' hort de la Verberna, carrer de Santa Eularia, se celebrará ball ab orquesta.

Tenim noticia de que s' ha constituït lo «Centre Latalanista de Mataró» destinat á aplegar los elements ya numerosos que pensan com nosaltres en la bella ciutat, cap de la Costa llevantina.

Lo novell Centre te ja aprovats sos estatuts pel Govern Civil y ha elegit son Consell directiu passidit per nostre amic lo distingit pintor mataroní, director del Museu Municipal y professor de la Escola d' Arts y Oficis don Joseph Vinaró. Los demés càrrechs los ocupan los següents companys de causa: Vicepresident, don Victor Volart; Tresorer, don Tomás Colomer; Comptador, don Bonaventura Sivilla; Secretari, don Agustí Mallol; Vis-secretari, don Joseph Eloy; Bibliotecari, don Martí Font.

Lo «Centre Catalanista de Mataró» está establert al carrer de la Riera, número 30, baixos.

Felicitem á nostres amichs de Mataró y desitjem que l' non Centre trobi ressó en la propaganda de nostres ideals en la antiga ciutat, una de las més populosas é industrials de Catalunya.

En las elecciones de regidors que s' han de celebrar en Barcelona lo dia 14 d' aquest mes, per disposició del Govern comunicada ahir per telégrafo al Governador civil d' aquella provincia no podran esser reelegits los regidors que n' forman part actualment y que hi tocava acabar lo dia darrer del mes entrant.

L' Excm. Sr. Rector de l' Universitat de Barcelona ha aprobat la permuta que sos destins tenian sollicitada los mestres de las Escuelas públicas elementals de noys de Riera y Goba de Montornés, Srs. D. Joseph Robert y D. Lluís Sunyer, respectivament.

Als examens de reválida per l' títol de maestra superior de la Escola Normal Superior de Mestras, han sigut aprovadas: D.ª J. Martorell, D.ª Assumpció Jiménez, D.ª Tecla Bernat, D.ª Teresa Ramires, donya Maria Giralt, D.ª Lluïsa Climent, y D.ª Dolers Berge, ab la calificació de sobresalient, y D.ª Margarida Peral y Marqués, D.ª Maria Blanca Fernández, donya Francisca J. de Franch Capdevila, D.ª Dolers Ribas Grau, D.ª Lluïsa Casals Carabal, D.ª Dolers Gordó Copons, D.ª Catarina Donné Dardé, D.ª Remy Juvení Badía, D.ª Angela Rexach Sivills; D.ª Maria Bellbé González, D.ª Mercé Ros Llorens, D.ª Francisca Piasdas Batlle y D.ª Agna Vilallonga Garcia.

La premsa de Valencia parla ab elogi de la conferencia donada en lo «Rat-Penat» per l' ilustringat pintor Enrich Blay sobre l' tema: «El realismo en la pintura valenciana.» En ella passá revista als principals artistas de l' escola que estudiava, desde l' beato Fr. Nicolau Factor y l' famós Joan de Joanes, los Zaríenas, Ribaltas y Espinosa, no parlant de Ribera per no considerar valencià al «Españoleto» fins als moderns Gisbert, Ferrandiz, Sala, Benlliure, Cortina, Pinazo y Sorolla.

Al acabar excitá al «Rat Penat» pera que popularisís l' art á Valencia ab objecte de que sos treballs no quedessin reduhits á un cercle limitat. Molt aplaudida fou aquesta interessant conferencia.

Avuy á las nou de la nit, lo conegut ilusionista don Lluís de Hary donará en lo «Centro de Lectura» la anunciada sessió de «Magia moderna y transmissió del pensament».

Aixecar á un home ab la punta d' un dit, sembla cosa que fa riure als que no han fet la proba. Pera convèncers d' aixó, ajuntintsen sis y eligeixin al de més pés, que s' posará al mitj ab los brassos creuhats.

Dos, posats de genolls, pesin lo dit índice baix lo pent de la sabata, un á cada costat; altres dos, drets, li pesarán en los colzes; y l' altre, posat en una cadira, que li coloqui l' índice sota de la barba.

A la senyal un, dos, tres, alcintlo tots alhora y veurán al company, per corpulent que sis, sostingut en l' ayre ab la punta de cinch dits, com si fos una pella.

La Societat Barcelonina d' Amichs de la Instrucció celebrará sessió solemne en lo Foment del Treball

Nacional avuy á las nou del vespre, pera honrar la memoria del que fou soci fundador y honorari de la mateixa D. Joaquim Rubió y Ors (e. p. d.), en la que llegiran estudis referents als treballs de son inoblidable consoci l'ls de número D. Cosme Parpal y Marqués, D. Jaume Olivé y Balvey y D. Pere Garriga y Puig, y l' soci honorari Rvnt. D. Jascinto Verdguer una poesia escrita pera l' indicat acte.

La incansable «Institució Catalana de Música» de Barcelona acaba de donar bona mostra de sos avensos y de son caràcter artístich, sincer y aymant de la música dels grans mestres, ab la exquisita sessió de música religiosa escullida entre la més selecta é interpretada ab una devoció y pureza d' estil que honran molt al mestre Gay y als que l' segueixen.

En lo programa figuravan l' Ave virgo, santissima (Guerrero), Jesu dulci y O Vos homines (Vitoria), Ave verum (Mozart), Arias de Israel á Egipte y de Salomon (Händel), Aria de la Passió segons Sant Mateo (Bach), Coros de La transfiguració de Nostre Senyor Jesucrist (Perosi), O Salutaris (Mas), Adoremus y Sanctus (Palestrina) y De dalt del cel vinch jo (Danch).

Al atractiu d' aquestas obras ben escullidas entre las més notables, hi uní la «Institució» lo d' una interpretació molt estudiada, afiligranada y molt scertada de expressió del sentimentalisme religiós.

En la segona part del programa, que interpretá la senyora Pichet de Gay, estigué aquesta notable col·laboradora de la obra de la «Institució» á l' altura d' una verdadera mestra en l' art de cantar ab expressió lograda ab tota senzillesa que exigeix al caràcter d' aquellas obras y tingué merescuts aplausos al final de las obras de Händel y Bach.

Lo coral de «La transfiguració de Nostre Senyor Jesucrist», del abat Perosi, es una página plena de fervor y d' expressió religiosa que fou escoltada ab gran interés y repetida ab molt acert.

Las tasas de la «Institució Catalana de Música» no poden ser més lloables y simpáticas. Segueixin ab elles lo mestre Gay y sos devots amichs, que l' públich los recompensará ab admiració son treball.

S' ha lliurat un crèdit de mil pessetas á Cáceres y tres de dos mil pessetas á Ciudad Real pera que l'ls enginyers agrónoms d' aquestas provincias adquireixin lo necessari pera acabar la plaga de llangosta que malmet aquells camps.

Lo ministre de la Guerra, á proposta de varis generals, examinará los nous models que s' han presentat pera modificar l' equipo del soldat.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja á pes- 1079'04.

Secció oficial

Registre civil del dia 4 de Maig de 1899

- Naixements: Cap. Joseph Fortuny Parés, ab Maria Rovira Vallés.— Pere Borrás Cort, ab Teresa Sendrós Molons. Defuncions: Anna Ballester Gatius, 64 anys, Sant Salvador, 3.—Rosa Coca Mercadé, 54 anys, Font 4.—Joan Font Domenech, 7 mesos, Sant Tomás, 48.—Antonia Sebría Joan, 3 mesos, Puvill Oriol, 3.—Dolors Cafiellas Morell, 32 anys, Raseta Salas, 20.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Joan Ante-Portam-Latinam. CULTS RELIGIOSOS Iglesia de las Germanetas dels Pobres Segueix en aquesta iglesia la funció de las Quaranta Horas, la qual acabarà lo dia 7 del corrent, descubrintse lo Santíssim Sagrament á las vuyt del matí y reservantse á las sis de la tarde, ab missa resada després de la Exposició y Trissagi avans de la reserva. Parroquia de Sant Joan Batista (Providencia). Continúa durant la Missa de las 8 l' exercici del mes de Maria. La part de cant está á càrrech de las monjas d' aquest convent. Sant de demá.—Sant Estanislao.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA Entradas del dia 4 De Génova y escalas, en 5 dias, vapor «Grao», de 1.010 ts., ab efectes, consignat á D. Más. Despatxadas Pera Port-Vendres, pail. francés «Anna», ab vi. Pera Marsella y escalas, vapor «Grao», ab efectes.

Bolsi de Reus CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27 Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir. Interior 63'40 Cubas del 86 66'25 Orenses 12'05 Cubas del 90 57'31 S. Juan 10'50 Aduanas 94'75 Noris 48'35 Ob. 5 0/0 Almansa 84' Fransas 45'20 Id. 3 0/0 Fransa 43'75 Filipinas 74'75 Exterior 60'80 Noris 30'10 GIROS París 19'50 Londres 30'10

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valores cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J Marsans Roi Representant: JOAQUIM SOCIATS CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir: Interior 63'42 Aduanas 48'35 Exterior 60'80 Noris 45'29 Amortizable Fransas 45'29 Cubas 1896 66'25 Filipinas 84'25 Cubas 1890 57'12 Obs. 6 0/0 Fransa 43'75 Exterior París 66'80 Id. 3 0/0 43'75 GIROS París 19'50 Londres 30'10

Anuncis particulars

Contra las tarifas sobre enterrament

Al objecte de tractar dels medis necessaris pera impedir segueixin las crescutissimas tarifas d' enterrament vigents, se convoca als dueños de nitios, sepulturas y panteons del Cementiri d' aquesta ciutat y al públich en general, á la reunió que tindrà efecte lo diumenge dia 7 d' aquest mes, á las 10 del matí en lo Café anomenat del Estivill, Arrabal de Sant Pere número 2. S' encareix l' assistencia. La Comissió.

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons facils de comprendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficsar preus inverosímils al fluit eléctrich, que en plasse més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense donará com á immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich. Comprehentho sixis nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la neva instalació que está portant á cap en aquestos moments á fi de servir en breu plasse las demandas que indubtablement, ha de rebre del públich reusench y á las que atendrá per torn riguros.

Una lámpara incandescent de 5 bujias 1'25 de 10 " 1'75 de 16 " 2'50 de 25 " 3'75 Preu del kilowat, hora. 0'50

En quant á las instalaciones se fan desde avuy en iguals condicions que l' altra empresa. Ab lo favor que l' públich nos dispensa res temè n, se ns porta á la llayta, á ella aném ab la tranquilidad del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos. Reus 2 Maig de 1899. —Per la «Electra Reusense» Lo Director.

«EL BRONCISTA»

Carrer Major, número 18.—REUS Taller especial pera la reforma dels aparatos gas y petrolí á electricitat. Construccions de tota classe d' aparatos pera la electricitat, gas, petrolí y espelmas. Incandescencia per lo gas y alcohol ab metxeros del sistema més adelantat. Lámparas á foco ab lo metxero «Universal». Restanració y reparació á preus limitats de tota classe d' aparatos, especialitat de la casa. Instalacions pera aygua y gas y tot lo concernent al ram de Lampisteria y Llauneria. Instalació de timbres eléctrichs ab material asegurado. REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS Imp. de C. Ferrando.—Plasa de la Constitució.



Caramelos Pectorals

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea, disminueixen y fluidifican la viscositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaç pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfsema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vias respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcótics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualevol quantitat, lo mateix per los noyets que per las personas majors.

Sen bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.

A cada capsacompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.-REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la povincia

Preu de la capsa 6 rals

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COM ADO FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS



SOLOBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA.

KAINITZ, ETC.

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo mes durader

balx garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 1/2 AZOE X D'EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse para prospectes é informes sobre l' empleo

A. D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

REUS - CARRER MAJOR, 18 - REUS

Imp. de C. Ferrando. - Placa de la Constitució.

Publicacions regionalistas que reben en aquesta Redacció.

«La Rensixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L' Art del Pagès», quinzenal, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. — «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vic. — «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. — «L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot. — «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé. — «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. — «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. — «El Vendrellen-sa», setmanari de Catalunya, del Vendrell. — «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). — «Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bisca-ya). — «El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Sarveys del mes de Maig de 1899

Linea directa para el Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Maig directament para Montevideo y Buenos-Aires lo magnífich y ràpit vapor francés

ESPAGNE

LINEA PERA L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona para Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Maig lo vapor **Bearn**
lo dia 26 de " " **France**

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plasse de Palacio. — Barcelona.

NOTA. — S' admeten passatjers para Santiago de Xile y Valparaiso ab combina-ció ab ferrocarril.

Société commerciale

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

De Génova y Cácala, cap de vapor «Gloria», de 1010 t. ab electes, covantat á 11 Maig.

Despatxats

Para Port-Vendres, para França «Arauc», ab 41.

Para Marsella y socors, vapor «Gloria», ab electes.

La Societat Barcelonina d' Amics de la Instrució
Celebrarà sessió solenne en lo Foment del Treball